

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS CENTRINĘ DARBO MEDICINOS EKSPERTŲ KOMISIJĄ

2017-05-05 Nr. 4D-2017/1-60

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2017-01-13 gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėja) skundą dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau vadinama ir – SAM arba Ministerija) Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos (toliau vadinama – CDMEK arba Komisija) veiklos, galimai vilkinant Pareiškėjos bylos nagrinėjimą, nepateikiant dokumentų bei informacijos, susijusių su profesinės ligos pagrįstumo klausimo nagrinėjimo procedūra.

2. Pareiškėja skunde ir jo papildymo raštuose nurodo:

2.1. „Dėl CDMEK pareigūnų nepagrįsto bylos Nr. [...] nagrinėjimo vilkinimo, nepateikimo informacijos apie mano prašymus, skundus [...], atsakymo nepateikimo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.1.1. „a) [...] man, Pareiškėjai, iki 2016-12-22 nebuvo pateikta byloje Nr. [...] darbdavio skundo bei jo lydymųjų dokumentų kopijos, kurios pilnumoje nepateiktos iki šios dienos [...];

b) nepateiktas CDMEK 2016-03-18 raštas Nr. 3EK(13.2)-273, kuriuo kreipėsi į darbdavį UAB „A“ dėl bylos nagrinėjimui reikalingų dokumentų – profesinės ligos akto I, II dalies medicininės dokumentacijos ir kitos turimos dokumentacijos, susijusios su bylos tyrimu [...];

c) nepateikta Klaipėdos miesto apylinkės teismo užklausa ir 2016-10-21 CDMEK atsakymas teismui [...];

d) nepateiktas komisijos sprendimas dėl bylos Nr. [...] sustabdymo, kuris minimas 2016-10-21 CDMEK rašte, adresuotame Klaipėdos miesto apylinkės teismui [...];

e) nepateiktas CDMEK sprendimas dėl bylos Nr. [...] atnaujinimo [...];

f) mano teikiami prašymai dėl medžiagos kopijų iš bylos Nr. [...] pateikimo nebuvo CDMEK posėdžiuose svarstomi, tai patvirtina 2016-12-20 CDMEK raštas Nr. (13.5)-995, nes apie jų gavimą ir tolimesnę jų prijungimo ar neprijungimo prie bylos Nr. [...], aš, Pareiškėja, negavau jokio patvirtinančio dokumento [...];

g) 2016-10-21 CDMEK informuoja teismą, jog procedūra byloje Nr. [...] sustabdyta, o jau 2016-10-25 organizuojamas komisijos posėdis, į kurį nebuvo kviesta, o buvau kviečiama tik į 2016-10-21 11.15 val. vykstantį CDMEK posėdį; tai patvirtina 2016-10-07 CDMEK raštas Nr. 3EK(13.4)-723[...], iki šios dienos [...] Pareiškėjai nepateikti įvykusių CDMEK posėdžių protokolų kopijos, ko pasėkoje neaišku, ar posėdyje buvo svarstyti [...] Pareiškėjos [...] keliami reikalavimai, neaišku [...] CDMEK sprendimų priėmimo būdas, balsavimo rezultatai (jei vyko balsavimas), priimti sprendimai [...]“;

2.1.2 „2016-12-20 CDMEK rašte Nr. (13.5)-995 nurodyti argumentai, jog CDMEK pirmą kartą mane, Pareiškėją, apie pradėtą profesinės ligos tyrimo atvejį informavo prašydama pateikti medicininius dokumentus bylos nagrinėjimui. Apie darbdavio pateiktą skundą [...] informuota nebuvo, nes darbdavio pateiktame skunde nebuvo nurodyti mano, pareiškėjos, kontaktiniai

duomenys, tai akivaizdus komisijos pirmininko ir visos CDMEK šališkumas, [...] tai patvirtina 2016-04-06 UAB „A“ raštas Nr. 1EK-(13.1)-101, kuriuo pateiktas 2015-11-11 Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos skyriaus [...] Pareiškėjos profesinės ligos priežasčių tyrimo aktas Nr. S-231, kuriame nurodyti mano, Pareiškėjos, kontaktiniai duomenys [...]“;

2.1.3. „2016-07-25 CDMEK rašte Nr. 3EK(13.2)-499 teigiama, jog UAB „A“ skundas gautas 2016-01-25, o 2016-12-20 CDMEK rašte Nr. (13.5)-995 deklaruojama, jog UAB „A“ skundas byloje Nr. [...] gautas 2016-01-28, bei pateiktas vokas, kurį CDMEK gavusi 2016-01-28 [...]. Nagrinėjamu atveju galimai UAB „A“ paduotas skundas praleidus terminą [...]“;

2.1.4. „[...] CDMEK praėjus 11 mėnesių nesikreipia į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių dėl papildomos informacijos pateikimo [...], nesikviečia [...] Fondo valdybos teritorinio skyriaus, Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus, [...] tai akivaizdus bylos vilkinimas [...]“;

2.1.5. „kadangi [...] nebuvo informuota apie CDMEK pradėtą administracinę procedūrą byloje Nr. [...] [...], nepateikta visa medžiaga, susijusi su pradėta administracine procedūra [...]. CDMEK rašte ir prašyme nenurodyta, kokių teisiniu pagrindu pradėta administracinė procedūra, nenurodyta, kokių pagrindu yra reikalaujama iš VšĮ Gargždų PSPC [pirminės sveikatos priežiūros centro] [...] [pateikti] visą turimą medicininę informaciją, asmens korteles, epikrizės iš stacionarų arba prašomų medicininių dokumentų patvirtintų kopijų [...]“;

2.2. „Dėl 2016-01-28 UAB „A“ skundą, reg. Nr. 1EK(13.1)-24, paliekant nenagrinėtu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos CDMEK byloje Nr. [...] dėl Pareiškėjos profesinio susirgimo nustatymo pagrįstumo“:

„[...] gautas UAB „A“ skundas byloje Nr. [...] turi būti paliktas nenagrinėtu, nes [...] darbdavys CDMEK nepateikė visų reikiamų dokumentų, [...] ko pasėkoje CDMEK privalėjo priimti sprendimą dėl skundo vadovaudamasi turima informacija, [...] kas akivaizdžiai įrodo darbdavio ir CDMEK piktnaudžiavimą proceso teisėmis bei bylos vilkinimu [...]“;

2.3. „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos CDMEK byloje Nr. [...] nušalinimo“: [...] nagrinėjamu atveju [...] CDMEK šališkumas, neobjektyvumas [...] reiškiu visai komisijai nušalinimą, nes procedūra pradėta be jokio teisinio pagrindo, ir kategoriškai reikalauju, jog administracinė procedūra būtų nutraukta, o skundas paliktas nenagrinėtas [...]“.

3. Pareiškėja Seimo kontrolieriaus prašo:

„3.1. Nušalinti visą [...] CDMEK sudėtį, kuri susijusi su man pradėta administracine procedūra [...] byloje Nr. [...]“.

3.2. Tyrimą nutraukti, paliekant 2016-01-28 UAB „A“ skundą, reg. Nr. 1EK(13.1)-24 nenagrinėtu [...].

3.3. Pateikti visą medžiagos kopiją [...], susijusią su CDMEK pradėta administracine procedūra byloje Nr. [...] [...], kad galėčiau tinkamai pasirengti gynybai, nes į posėdžius negaliu atvykti dėl sunkios ligos komplikacijų.

3.4. Priimti atitinkamas drausmines poveikio priemones CDMEK pareigūnų atžvilgiu [...].

3.5. Įpareigoti sveikatos apsaugos ministrą dėl CDMEK veiklos teisinio reglamentavimo ir imtis priemonių tobulinti CDMEK veiklos klausimus reglamentuojančius teisės aktus [...]“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2016-11-28 gavo Pareiškėjos 2016-11-25 skundą, kuriame buvo nurodyta:

„[...] Centrinės darbo medicinos ekspertų komisija [...] atsisako man, Pareiškėjai, pateikti visą bylos Nr. [...] dėl UAB „A“ skundo dėl mano [...] profesinės ligos pagrįstumo medžiagos kopijos, nenurodydami priežasties [...]. Nuvykti tokį atstumą, kad susipažinti su byla Nr. [...], aš,

Pareiškėja, neturiu galimybės dėl profesinės ligos komplikacijų [...]; šios aplinkybės nurodytos Komisijai, bet ši nekreipia dėmesio į mano 3 prašymus pateikti bylos medžiagos kopijos [...].“

Seimo kontrolierius, nustatęs, kad Pareiškėja prašo įpareigoti CDMEK pateikti profesinės ligos bylos medžiagos kopiją bei įpareigoti ateityje teikti gautą papildomą informaciją ir (arba) medžiagą, susijusią su Pareiškėjos profesinės ligos byla, vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktu, reglamentuojančiu, kad Seimo kontrolierius priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, jeigu padaro išvadą, kad skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje ar įstaigoje, skundą atsisakė tirti. Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į skunde keliamas problemas, 2016-12-07 raštu Nr. 4D-2016/1-1591/3D-3395 persiuntė Pareiškėjos skundą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir CDMEK, prašydamas:

CDMEK – išsamiai paaiškinti, kodėl profesinės ligos bylos kopija nebuvo pateikta Pareiškėjai, ir pateikti Pareiškėjai prašomos profesinės ligos bylos kopiją arba nurodyti teisinį pagrindą, dėl kokių priežasčių profesinės ligos bylos kopija negali būti pateikta;

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos – išnagrinėti skunde nurodytas aplinkybes ir pateikti Pareiškėjai motyvuotą atsakymą, kaip gali būti susipažįstama su bylos medžiaga, daromos bylos kopijos, bei įvertinti CDMEK veiklą, nepateikiant Pareiškėjai su jos profesine liga susijusios bylos kopijos; imtis priemonių, kad bylos kopija būtų pateikta Pareiškėjai, arba nurodyti priežastis, kodėl bylos kopija jai negali būti pateikta.

5. CDMEK 2016-12-20 raštu Nr. 3EK(13.5)-995 Pareiškėją ir Seimo kontrolierių informavo:

„[...] Siekdama išaiškinimo apie savo veiksmus, CDMEK 2016-08-30 (Nr. 3EK(13.5)-597 raštu dėl informacijos pateikimo ir CDMEK veiksmų išaiškinimo kreipėsi į SAM Teisės departamentą, rašto kopija persiūsta ir X.

2016-09-15 Nr. 1EK (13.5)-206 gautas raštas iš LR SAM, kuriame nurodoma, kad CDMEK yra vienintelė institucija, sprendžianti ginčytinus klausimus, susijusius su profesinės ligos diagnozės pagrįstumo nustatymu, bei atliekanti kompleksinę visų susijusių dokumentų (įskaitant ir medicininių) analizę, todėl, Sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, CDMEK turi teisę gauti dokumentus, reikalingus įstatyme bei nuostatuose įtvirtintoms CDMEK funkcijoms atlikti. Siūlyta i CDMEK posėdžius, siekiant išsamiai paaiškinti apie CDMEK vykdomas funkcijas, kviesti X, kas ir buvo toliau atliekama iš anksto apie posėdžio laiką ir vietą informuojant raštu. [...].

CDMEK pirmą kartą X apie pradėtą profesinės ligos tyrimo atvejį informavo prašydama pateikti medicininius dokumentus bylos nagrinėjimui. Apie darbdavio pateiktą skundą X informuota nebuvo, nes darbdavio pateiktame skunde nebuvo nurodyti X kontaktiniai duomenys.

X savo pateiktuose prašymuose, skunduose ir atsiliepimuose LR SAM ministrui, CDMEK pirmininkui, Seimo kontrolieriui nurodo, kad CDMEK atsisako pateikti visą bylos medžiagą. CDMEK pažymi, kad su visa bylos medžiaga X yra supažindama bylos tyrimo eigoje. CDMEK raštu kreipėsi į medicinos įstaigas su prašymu pateikti medicininius dokumentus, kiekvieno dokumento kopija buvo persiunčiama X.

Atsižvelgiant į tai, kad X nebuvo pateiktas tik iš jos darbdavio gautas skundas bei darbdavio CDMEK pateikti papildomi dokumentai, siekdama bylos tyrimo nešališkumo ir teisingumo bei įgyvendindama Seimo kontrolieriaus prašymą, minėtų dokumentų kopijas CDMEK siunčia X susipažinti.“

6. Ministerija 2016-12-22 raštu Nr. (1.1.36-142)-10-10697 Pareiškėją ir Seimo kontrolierių informavo:

„[...] suinteresuoti asmenys su juos dominančiais dokumentais turi teisę susipažinti atvykę į Komisiją arba pateikę Komisijai prašymą raštu, nurodant, kokius konkrečiai dokumentus (jų kopijas) besikreipiantysis asmuo siekia gauti. Atsižvelgiant į tai, kad Jūsų skunde teigiama, jog Komisija atsisako pateikti turimus dokumentus, pažymime, kad Komisija informavo Ministeriją, kad, atliekant Jums nustatytos profesinės ligos pagrįstumo tyrimą, Jums buvo teikiamos Komisijoje gautų dokumentų kopijos, išskyrus tai, jog nebuvo pateikta Jūsų darbdavio skundo bei

jo lydimųjų dokumentų kopijos. Komisija pažymėjo, kad nepateiktų dokumentų kopijos Jums bus išsiųstos.

Ministerijos nuomone, nagrinėjamu atveju svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad, Komisijai nagrinėjant UAB „A“ skundą dėl profesinės ligos nustatymo pagrįstumo, Jūs kreipėtės į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, nurodydama, jog nesutinkate, kad Komisijai būtų pateikti Jūsų medicininiai dokumentai. [...] Komisija yra vienintelė institucija, sprendžianti ginčytinus klausimus, susijusius su profesinės ligos diagnozės pagrįstumo nustatymu, bei atliekanti kompleksinę visų susijusių dokumentų (įskaitant ir medicininių) analizę, todėl, Ministerijos nuomone, Komisija turi teisę gauti dokumentus, reikalingus įstatyme bei Nuostatuose [Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatai (toliau vadinama ir – CDMEK Nuostatai) įtvirtintoms Komisijos funkcijoms atlikti.“

7. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, 2017-01-13 gavęs pakartotinį Pareiškėjos skundą ir 2017-02-27 jo papildymo raštą, dėl informacijos bei ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į CDMEK ir Ministeriją.

8. Iš CDMEK pateiktos informacijos ir dokumentų (kopijų) nustatyta:

8.1. profesinio susirgimo nustatymo pagrįstumo klausimą CDMEK pradėjo nagrinėti gavusi UAB „A“ 2016-01-25 skundą Nr. 2016/01-25/1 (skundo išsiuntimo data pašto ženklavimo žyma – 2016-01-26). Skundo gavimo diena (registracijos Nr. 1EK (13.1)-24) CDMEK 2016-01-28;

8.2. CDMEK UAB „A“ skundą priėmė nagrinėti, nes profesinės ligos diagnozė Pareiškėjai buvo nustatyta 2015-11-26, o UAB „A“ skundas CDMEK išsiųstas 2016-01-26, t. y. skundo pateikimo CDMEK terminas nebuvo praleistas;

8.3. vadovaudamasi CDMEK Nuostatų 16 punktu, CDMEK 2016-03-18 raštu Nr. 3EK(13.2)-273 kreipėsi į UAB „A“ dėl profesinės ligos priežasčių tyrimo bei profesinės ligos patvirtinimo aktų pateikimo, kuriuos UAB „A“ CDMEK pateikė 2016-04-04 raštu;

8.4. profesinės ligos priežasčių tyrimo aktas Nr. S-231, pasirašytas Valstybinės darbo inspekcijos Klaipėdos skyriaus inspektorės Ingos Grunskytės ir Pareiškėjos, buvo surašytas 2015-11-11, o profesinės ligos patvirtinimo aktas Nr. 86, pasirašytas VšĮ Klaipėdos Jūrininkų ligoninės 2-ojo ambulatorinių konsultacijų skyriaus gydytojo B, surašytas 2015-11-26;

8.5. CDMEK pateikė poziciją, kad, vadovaujantis CDMEK Nuostatų 17 punktu, skundas CDMEK nenagrinėjamas, jei jis nepriklauso CDMEK kompetencijai, kai pareiškėjas per Komisijos nurodytą terminą, ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų, nepateikia trūkstamų dokumentų ir (arba) informacijos, reikalingų sprendimui dėl skundo priimti, išskyrus CDMEK Nuostatų 26 punkte numatytą atvejį, t. y. jei pareiškėjas per šešis mėnesius nuo CDMEK Nuostatų 16 punkte nurodytų dokumentų gavimo CDMEK dienos nepateikia CDMEK jos prašomų papildomų tyrimų rezultatų arba patikslintos diagnozės, CDMEK sprendimą dėl skundo priima vadovaudamasi turima informacija. Šios bylos nagrinėjimo atveju į CDMEK kreipėsi Pareiškėjos darbdavys, kuris pagal kompetenciją su skundu pateikė dokumentus, nurodytus CDMEK Nuostatų 16 punkte, išskyrus medicinos dokumentus ir informaciją apie Pareiškėjos sveikatos būklę, kuri yra konfidenciali ir darbdaviui nebuvo prieinama;

8.6. CDMEK nepaneigė Pareiškėjos skunde Seimo kontrolieriui nurodytos aplinkybės, jog CDMEK 2016-03-18 raštas Nr. 3EK(13.2)-273, kuriuo Komisija kreipėsi į UAB „A“, Pareiškėjai **nebuvo pateiktas**;

8.7. Pareiškėja pirmą kartą apie pradėtą bylos tyrimą dėl jai nustatyto profesinio susirgimo informuota CDMEK 2016-06-17 raštu Nr.(13.2)-457 „Prašymas dėl informacijos pateikimo“, kuriuo CDMEK jos ir VšĮ Gargždų pirminės sveikatos priežiūros centrą (toliau vadinama ir – PSPC) prašė pateikti medicininę dokumentaciją, reikalingą bylos nagrinėjimui;

8.8. CDMEK nurodė, kad, neturėdama jokių medicininių dokumentų, asmens sveikatos istorijos, neturėdama duomenų apie Pareiškėjos sveikatos būklę, ligos ir gyvenimo anamnezį, kurie yra reikalingi ir būtini bylos nagrinėjimui ir sprendimui priimti, CDMEK kreipėsi į VšĮ Gargždų PSPC, prašydama pateikti turimus Pareiškėjos medicininius dokumentus ir informaciją

apie sveikatos būklę, nes UAB „A“, pateikdama skundą CDMEK, negalėjo pateikti medicinos dokumentų bei informacijos apie Pareiškėjos sveikatos būklę, nes ši informacija yra konfidenciali ir darbdaviui neprieinama;

8.9. CDMEK pripažino, kad apie gautą Klaipėdos miesto apylinkės teismo 2016-09-15 raštą Nr. 58136, kuriame prašoma informuoti ir pranešti apie bylos tyrimo eigą, bei CDMEK 2016-10-21 raštą Nr. 3EK (13.5)-738 Klaipėdos miesto apylinkės teismui Pareiškėja **nebuvo informuota**. Pareiškėja apie šiuos dokumentus informuota CDMEK 2016-12-20 raštu Nr. 3EK (13.5)-995 „Dėl 2016-11-25 X skundo ir Seimo kontrolieriaus tarpininkavimo“. CDMEK nebuvo žinoma apie civilinės bylos nagrinėjimą Klaipėdos miesto apylinkės teisme, o šio teismo sprendimo kopiją CDMEK gavo iš pačios Pareiškėjos. Komisija nurodė, kad ši civilinė byla nebuvo susijusi su profesinės ligos pagrįstumo tyrimu;

8.10. CDMEK paaiškino, kad bylos Nr. [...] nagrinėjimas nebuvo stabdomas. CDMEK 2016-10-25 posėdis nevyko (Komisijos rašte nurodyta neteisinga posėdžio data yra korektūros klaida). Į 2016-10-21 vykusį posėdį, kaip ir visus kitus anksčiau vykusius posėdžius, Pareiškėja buvo kviečiama atvykti, apie tai ją informuojant iš anksto raštu. CDMEK pateikė tik 2016-10-07 raštu Nr. 3EK(13.4)-723 ir 2016-11-16 raštu Nr. 3EK(13.4)-776 Pareiškėjai siųstus kvietimus į 2016-10-21 ir 2016-11-25 vykusius Komisijos posėdžius;

8.11. CDMEK konstatavo, kad 2016-12-20 rašte Nr. 3EK (13.5)-995, kurį išsiuntė Pareiškėjai, atsakė, jog 2016-10-21 vykusio posėdžio metu svarstė ir prie bylos nagrinėjimo prijungė Pareiškėjos prašymą (Komisijoje gautą 2016-10-20) atidėti posėdį bei prašymą prie bylos prijungti rašytinius įrodymus ir atsiliepimą dėl Pareiškėjos suinteresuotumo. CDMEK nurodė, kad Komisijos posėdžiai protokoluojami, protokole nurodoma posėdžio data ir vieta, posėdyje svarstyti klausimai (pareiškėjų skundai), sprendimų priėmimo būdas (bendru sutarimu ar balsuojant), priimti sprendimai. Pažymėtina, kad Pareiškėjos bylos nagrinėjimo metu surašytų **protokolų** Komisija nei Pareiškėjai, nei Seimo kontrolieriui **nepateikė**;

8.12. Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nagrinėjimo procedūros metu CDMEK nesikreipė į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių dėl papildomos informacijos. Ji nurodė, kad, vadovaujantis Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų 35 punktu, bei CDMEK Nuostatų 9.5 punktu, Komisija, išnagrinėjusi skundą, jei, jos nuomone, nepakanka duomenų diagnozei patvirtinti, gali kreiptis į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių papildyti profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą. CDMEK pakako UAB „A“ pateiktos informacijos apie darbo sąlygas, kurios buvo aprašytos 2015-11-11 profesinės ligos priežasčių tyrimo akte Nr. S-231, todėl dėl papildomos informacijos į Valstybinę darbo inspekciją nesikreipė. Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos skyriaus 2015-11-26 raštas Nr. SD-3-14485 buvo pridėtas prie profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumo nagrinėjimo bylos Nr. [...];

8.13. CDMEK nurodė, kad suinteresuoti asmenys su jais dominančiais dokumentais turi teisę susipažinti atvykę į Komisiją arba pateikę Komisijai prašymą raštu, nurodant, kokius konkrečiai dokumentus (jų kopijas) besikreipiantis asmuo siekia gauti. Be to, CDMEK akcentavo, jog Pareiškėja CDMEK pirmininkui, LR sveikatos apsaugos ministrui, Seimo kontrolieriui pateiktuose skunduose, prašymuose ir atsiliepimuose nurodė, kad atsisako CDMEK pateikti visą bylos medžiagą. Komisijos nuomone, kadangi Pareiškėja atsisakė pateikti prašytus medicininius dokumentus, reikalingus bylos nagrinėjimui, bei nedavė sutikimo gydymo įstaigoms, kuriose jai buvo teikiamos medicininės paslaugos, pateikti medicininę dokumentaciją, tai turėjo įtakos bylos nagrinėjimui užsitęsti;

8.14. **CDMEK 2017-03-09 priėmė išvadą dėl Pareiškėjos ligos diagnozės pagrįstumo (registruota Nr. 3EK(13.2)-194)**, kurioje konstatavo, jog X darbo medicinos gydytojo B konstatuota ir 2015-11-26 profesinės ligos patvirtinimo akte Nr. 86 nurodyta patologija yra profesinės kilmės.

9. Iš Ministerijos Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos bei dokumentų (kopijų) nustatyta:

9.1. SAM paaiškino, kad profesinės ligos tiriamos ir nustatomos vadovaujantis Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-28 nutarimu Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“. Šių nuostatų 34 punkte reglamentuota, kad darbuotojas ar darbdavys (-iai), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, arba Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, nesutinkantys su profesinės ligos patvirtinimo aktu, ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo gali jį skųsti CDMEK. Ministerijos nuomone, CDMEK neturėjo teisės atsisakyti nagrinėti UAB „A“ skundo, nes UAB „A“, vadovaudamasi CDMEK Nuostatų 16 punktu, pateikė reikalingą informaciją;

9.2. dėl CDMEK skundų nagrinėjimo terminų ir galimo procedūros sustabdymo Ministerija nurodė, jog, vadovaujantis CDMEK Nuostatų 24 punkto nuostatomis, Komisija turi išnagrinėti skundą ir priimti sprendimą ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo skundo ir visų dokumentų bei informacijos, reikalingų sprendimui priimti, gavimo dienos. CDMEK Nuostatų 25 punkte nurodyta, kad pareiškėjo rašytiniu motyvuotu prašymu skundo nagrinėjimas gali būti laikinai sustabdomas. Skundo nagrinėjimas gali būti sustabdomas ne daugiau kaip vieną kartą ir ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. CDMEK 2016-07-25 gavo Pareiškėjos skundą dėl CDMEK nušalinimo ir administracinės procedūros nutraukimo. Prie šio skundo buvo pridėtas Klaipėdos miesto apylinkės teismo sprendimas, priimtas už akių Lietuvos Respublikos vardu civilinėje byloje Nr. 2-7039-639/20016 pagal ieškovės X ieškinį atsakovei UAB „A“ dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo susirgus profesine liga. 2016-09-23 CDMEK gavo Klaipėdos miesto apylinkės teismo 2016-09-15 prašymą Nr. 58136 pateikti informaciją apie B bylos dėl profesinio susirgimo tyrimo eigą. Komisija 2016-10-21 raštu Nr. SEK (13.5)-739 Klaipėdos miesto apylinkės teismą informavo, kad CDMEK laikinai, kol bus gauti medicinos dokumentai ir informacija apie B sveikatos būklę, reikalingi sprendimui dėl profesinio susirgimo pagrįstumo priimti, profesinės ligos pagrįstumo nustatymo atvejo nagrinėjimą pristabdo. Šis CDMEK sprendimas priimtas 2016-09-30 vykusiame Komisijos posėdyje, tai fiksuojant CDMEK posėdžio protokole 2016-09-30/Nr. 8;

9.3. paaiškindama dėl CDMEK teisės gauti informaciją apie Pareiškėjos sveikatos būklę ir su tuo susijusius medicinos dokumentus Ministerija pabrėžė, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, kad CDMEK yra speciali ekspertinė institucija, kuri yra įgalinta nagrinėti ir yra kompetentinga spręsti ginčus dėl profesinių ligų diagnozių nustatymo (nenustatymo) pagrįstumo (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-03-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A-930-502/2016). Šis teismas taip pat yra nurodęs, kad, vadovaudamasi CDMEK Nuostatais, atlikdama savo funkcijas, Komisija turi teisę gauti iš Valstybinės darbo inspekcijos, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, darbdavių, draudimo įstaigų ir kitų institucijų visą reikiamą informaciją ir dokumentus, kurių reikia CDMEK funkcijoms vykdyti (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-10-06 nutartis administracinėje byloje Nr. A-822-1053-14).

Pareiškėja 2016-07-04 rašte (pastaba: rašto kopija Seimo kontrolieriui pateikta) Ministerijai ir CDMEK kategoriškai atsisakė duoti sutikimą pateikti savo medicinos dokumentus ir informaciją apie jos sveikatos būklę bei draudė kitoms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, kuriose jai buvo teiktos sveikatos priežiūros paslaugos, juos pateikti.

CDMEK 2016-11-21 raštu Nr. SEK (13.5)-816 kreipėsi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas UAB „C“, sveikatos centrą „D“, VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninę, Gargždų PSPC, VšĮ Gargždų ligoninę, kuriose X buvo teiktos sveikatos priežiūros paslaugos, ir į pačią B, tačiau Gargždų PSPC ir VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės Gargždų ligoninė informavo, kad atsisako teikti medicinos dokumentus be B sutikimo. 2016-12-02 CDMEK gavo B medicinos dokumentus iš VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninės;

9.4. dėl Pareiškėjos prašymo nušalinti CDMEK Ministerija nurodė, kad, remiantis CDMEK Nuostatų 13.11 ir 14.7 papunkčiais, Komisijos pirmininkas, nariai nusišalina nuo skundo nagrinėjimo tik tais atvejais, kai galėtų kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas. Tiek LR darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, tiek kiti teisės aktai (Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatai, CDMEK Nuostatai) nenumato galimybės nutraukti profesinės ligos diagnozės nustatymo

/ nenustatymo pagrįstumo klausimo nagrinėjimo, jei vienas iš suinteresuotų asmenų (darbdavys, darbuotojas, Sodros valdyba) atsisako CDMEK papildomai pateikti reikalingą sprendiniui priimti informaciją. CDMEK Nuostatų 38 punkte nurodyta, kad sprendimą dėl Komisijos sudėties keitimo priima sveikatos apsaugos ministras.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

10. Lietuvos Respublikos įstatymai

10.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

„3 straipsnis. Seimo kontrolierių veiklos tikslas

Seimo kontrolierių veiklos tikslas – ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms. [...]“;

17 straipsnis. Atsisakymas nagrinėti skundą

1. Seimo kontrolierius [...] priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]; 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje.

4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...]“;

22 straipsnis. Seimo kontrolieriaus sprendimai

„3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

10.2. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo:

44 straipsnis. Įvykių darbe, dėl kurių darbuotojai patiria žalą sveikatai, incidentų, nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą ar iš darbo ir profesinių ligų tyrimas

„[...] 8. Darbuotojas ar darbdavys, nesutikdami su profesinės ligos patvirtinimo aktu, gali jį skųsti Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija sprendžia ginčytinus klausimus, susijusius su profesinės ligos diagnozės nustatymu. [...] Šios komisijos sudarymo, veiklos, jos kompetencijai priskiriamų ginčytinų klausimų, susijusių su profesinės ligos diagnozės nustatymu, sprendimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministro patvirtinti Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatai. [...] Darbuotojas ar darbdavys, nesutikdami su Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos sprendimu, gali jį skųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

11. Kiti teisės aktai

11.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-28 nutarimu Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinti Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatai:

„27. Profesinės ligos nustatomos vadovaujantis profesinių ligų sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1198 „Dėl profesinių ligų sąrašo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro bei jo nuostatų“, ir sveikatos apsaugos ministro patvirtintais profesinių ligų nustatymo kriterijais.

[...]

34. Darbuotojas ar darbdavys (-iai), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo darbo sąlygų tyrimas, arba Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos [...], nesutinkantys su profesinės ligos patvirtinimo aktu, ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo profesinės ligos patvirtinimo akto gavimo gali jį skųsti Centrinei darbo medicinos ekspertų komisijai. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija, išnagrinėjusi skundą, surašo išvadą dėl profesinės ligos pagrįstumo [...] ir priima sprendimą ankstesnio tyrimo metu surašytą profesinės ligos patvirtinimo aktą palikti galioti ar įpareigoja darbo medicinos gydytoją surašyti naują.

35. Centrinė darbo medicinos ekspertų **komisija**, išnagrinėjusi skundą, **jeigu, jos nuomone, nepakanka duomenų diagnozei nustatyti, gali raštu prašyti Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus jį papildyti**, nurodydama profesinės ligos priežasčių tyrimo akto papildymo priežastis.“

11.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008-01-16 įsakymu Nr. V-37 „Dėl Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinti Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatai (CDMEK Nuostatai):

„1. Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos (toliau – Komisija) uždavinį, funkcijas, teises, Komisijos sudarymo ir **darbo organizavimo**, sprendimų įforminimo, Komisijos ir Komisijos sekretoriato darbo ir paslaugų apmokėjimo klausimus.

[...]

5. Visa Komisijai pateikta **informacija** apie darbuotoją, jo atstovą, darbdavį (-ius), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas darbuotojo profesinių ligų priežasčių tyrimas, (toliau – Pareiškėjas) **laikoma konfidencialia** ir gali būti atskleista kitiems asmenims tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

[...]

7. Komisijos uždavinys – vertinti profesinių ligų diagnozės nustatymo pagrįstumą ar nepagrįstumą pagal pareiškėjų skundus.

[...]

9. Komisija, atlikdama savo funkcijas, turi **teisę**:

9.1. **gauti** iš Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus [...], Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus [...], asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, darbdavių ir kitų institucijų **informaciją ir dokumentus, kurių reikia Komisijos funkcijoms vykdyti**;

9.2. **priimti sprendimą nedalyvaujant darbuotojui** ar jo atstovui, darbdaviui (-iams), jei jiems apie posėdžio laiką ir skundo nagrinėjimą buvo pranešta;

[...]

9.5. kreiptis į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių dėl papildomos informacijos pateikimo;

[...]

16. Pareiškėjai Komisijai kartu su skundu, kuriame nurodyti nesutikimo su profesinės ligos patvirtinimo aktu motyvai, pateikia šiuos dokumentus:

16.1. Profesinės ligos priežasčių tyrimo aktą;

16.2. Profesinės ligos patvirtinimo aktą;

16.3. kitus, Pareiškėjo nuomone, reikalingus dokumentus.

17. Skundas nenagrinėjamas, jei:

[...]

17.2. Pareiškėjas per Komisijos nurodytą terminą, ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų, nepateikia trūkstamų dokumentų ir (ar) informacijos, reikalingų sprendimui dėl skundo priimti (išskyrus Nuostatų 26 punkte numatytą atvejį).

18. Komisijos sekretoriatas:

18.1. registruoja Pareiškėjų skundus, adresuotus Komisijai, nuroydamas skundo gavimo datą ir registracijos numerį, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos raštu informuoja Pareiškėją apie skundo gavimą;

[...]

18.5. raštu informuoja apie šaukiamo posėdžio datą, laiką ir vietą darbuotoją ar jo atstovą, darbdavį (-ius), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas profesinių ligų priežasčių tyrimas, Fondo

valdybos teritorinį skyrių, prireikus – ekspertus ir Komisijos narius ne vėliau kaip likus 7 dienoms iki posėdžio;

[...]

19. Komisijos veiklos forma yra posėdžiai. Posėdžiai rengiami periodiškai, atsižvelgiant į gautų skundų nagrinėjimo terminus, tačiau per kalendorinius metus posėdžių turi būti ne mažiau kaip 12.

[...]

21. **Komisijos posėdyje turi teisę dalyvauti darbuotojas** ir (ar) jo atstovas, darbdavys (-iai), kurio (-ių) įmonėje (-ėse) buvo atliekamas profesinių ligų priežasčių tyrimas, Fondo valdybos teritorinio skyriaus atstovas, Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro atstovas, taip pat Komisijos pasitelkti ekspertai, specialistai ir kiti suinteresuoti asmenys.

[...]

24. **Komisija išnagrinėja skundą ir priima sprendimą ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo skundo ir visų dokumentų ir informacijos, reikalingų sprendimui priimti, gavimo dienos.**

25. **Pareiškėjo rašytiniu motyvuotu prašymu skundo nagrinėjimas gali būti laikinai sustabdomas.** Skundo nagrinėjimas gali būti sustabdomas ne daugiau kaip vieną kartą ir ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui.

[...]

38. **Sprendimą dėl Komisijos nuostatų ir sudėties keitimo priima sveikatos apsaugos ministras.**

Tyrimo išvados

12. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos išskiriant šias dalis:

12.1. dėl CDMEK pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai vilkinant bylos nagrinėjimą;

12.2. dėl CDMEK pareigūnų veiksmų (neveikimo), neteikiant Pareiškėjai informacijos bei dokumentų;

12.3. dėl CDMEK nušalinimo ir darbdavio skundo dėl profesinio susirgimo nustatymo pagrįstumo palikimo nenagrinėtu.

Dėl CDMEK pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai vilkinant bylos nagrinėjimą

13. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją bei dokumentus, susijusius su CDMEK pareigūnų veiksmais (neveikimu), nagrinėjant Pareiškėjos bylą dėl profesinio susirgimo nustatymo pagrįstumo, konstatuotina:

13.1. CDMEK ir Ministerijos pateikti dokumentai (pažymos 8.1, 8.2, 8.4 ir 9.1 punktai) patvirtina tą faktą, jog UAB „A“, 2016-01-26 išsiuntusi Komisijai skundą, nepraleido termino skundui dėl Pareiškėjos profesinės ligos patvirtinimo pagrįstumo pateikti, kaip tai reglamentuota *Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų* 34 punkte (pažymos 11.1 punktas), todėl CDMEK neturėjo teisinio pagrindo nepriimti UAB „A“ skundo nagrinėjimui. Iš to seka, kad Pareiškėjos skunde nurodyta aplinkybė, neva UAB „A“ praleido terminą skundui paduoti ir CDMEK neturėjo jo nagrinėti, nebuvo patvirtinta;

13.2. kadangi UAB „A“ kartu su skundu nepateikė visų bylos Nr. [...] nagrinėjimui reikalingų dokumentų, CDMEK 2016-03-18 raštu Nr. 3EK(13.2)-273 kreipėsi į UAB „A“ (pažymos 8.3 punktas), prašydama pateikti papildomus dokumentus. Pažymėtina, kad tam tikrų dokumentų kartu su skundu nepateikimas Komisijai automatiškai neužkerta kelio priimti skundą. CDMEK Nuostatų 17.2 punkte (pažymos 11.2 punktas) numatyta Komisijos **teisė** pareikalauti, o pareiškėjo, besikreipiančio į CDMEK, **pareiga** pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) informaciją, jei to pareikalauja CDMEK. Kadangi UAB „A“ papildomus dokumentus 2016-04-04 pateikė, CDMEK pradėjo nagrinėti Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo klausimą.

Seimo kontrolierius pažymi, kad nors CDMEK nuostatų 18.1 punkte (pažymos 11.2 punktas) įtvirtina, jog pareiškėjų skundai, adresuoti Komisijai, registruojami ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos pareiškėjas raštu informuojamas apie jo skundo gavimą, tačiau konkrečių terminų, kurie apibrėžtų, per kiek laiko turi būti pradėta profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūra, t. y. papildomai kreiptasi į pareiškėją arba kitas institucijas dėl trūkstamos informacijos ir t. t., nustatytų nėra. Nors CDMEK papildomos informacijos iš UAB „A“ paprašė tik po pusantro mėnesio nuo skundo gavimo dienos, tačiau, esant nustatytam būtent tokiam teisiniam reglamentavimui, konstatuoti, jog buvo pažeisti teisės aktuose nustatyti terminai profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrai pradėti, nėra pagrindo;

13.3. remiantis pateiktais dokumentais, Pareiškėja apie pradėtą profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrą pirmą kartą CDMEK buvo informuota 2016-06-17 raštu (pažymos 8.7 punktas).

Seimo kontrolierius akcentuoja, kad CDMEK nuostatuose nėra aptartas klausimas dėl Komisijos kreipimosi į darbuotoją arba darbdavį dėl reikalingos papildomos informacijos pateikimo. Vienintelis CDMEK nuostatų 18.5 punkte nustatytas pagrindas raštu informuoti darbuotoją arba jo atstovą ir darbdavį, kurio įmonėje buvo atliekamas profesinių ligų priežasčių tyrimas, yra informacijos apie šaukiamo CDMEK posėdžio datą, laiką ir vietą pateikimas (pažymos 11.2 punktas). Jokio kito pagrindo, įpareigojančio CDMEK informuoti darbuotoją ir darbdavį apie Komisijos pradėtą profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrą, CDMEK Nuostatuose nėra įtvirtinta. Tuo paaiškinama, kodėl CDMEK pirmą kartą Pareiškėją apie pradėtą profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrą informavo tik 2016-06-17, išsiųsdama jai ir VšĮ Gargždų PSPC prašymą pateikti visus turimus medicinos dokumentus bei informaciją apie Pareiškėjos sveikatos būklę;

13.4. Pareiškėjos skunde nurodyta aplinkybė, kad nebuvo teisinio pagrindo pradėti profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrą pagal UAB „A“ skundą ir CDMEK neturėjo teisės prašyti iš VšĮ Gargždų PSPC medicininės informacijos apie Pareiškėjos sveikatos būklę (pažymos 2.1.5 papunktis), laikytina nepatvirtinta, nes:

13.4.1. teisę kreiptis į CDMEK dėl profesinės ligos nustatymo pagrįstumo ar nepagrįstumo turi tiek darbuotojai, tiek darbdaviai, ką patvirtina CDMEK Nuostatų 7 punktas (pažymos 11.2 punktas). Todėl nepriklausomai nuo to, ar vienas iš suinteresuotų asmenų (darbuotojas arba darbdavys) nori ar nenori, kad būtų pradėta profesinės ligos pagrįstumo nagrinėjimo procedūra, tačiau kitai suinteresuotai šaliai kreipusis į CDMEK su skundu dėl profesinės ligos nustatymo pagrįstumo / nepagrįstumo ir CDMEK tokį skundą priėmus nagrinėti, tiek darbuotojas, tiek darbdavys tampa šios procedūros šalimi, o Komisijos priimta išvada abiem šalims sąlygoja tam tikras teises arba pareigas. Tad Pareiškėjos argumentas dėl teisinio pagrindo profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrai pradėti nebuvimo, kai CDMEK buvo gautas UAB „A“ skundas, nėra teisingas;

13.4.2. CDMEK teisė gauti iš atitinkamų institucijų (tarp jų, ir sveikatos priežiūros įstaigų) visą reikiamą informaciją ir dokumentus, kurių reikia jos funkcijoms vykdyti ir išvadoms priimti, yra įtvirtinta CDMEK Nuostatų 9.1 punkte (pažymos 11.2 punktas). Tokia CDMEK teisė pripažįstama ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamoje teismų praktikoje (pažymos 9.3 punktas). CDMEK, kurios uždaviniais priklauso patvirtinti arba paneigti profesinės ligos diagnozės nustatymo teisingumą, turi surinkti ir išanalizuoti visą svarbią informaciją apie asmens, kurio profesinės ligos diagnozę reikia patvirtinti arba paneigti, sveikatos būklę. Pažymėtina, kad informacija apie asmens sveikatos būklę yra laikoma konfidencialia, todėl tokios informacijos ir su tuo susijusių dokumentų į CDMEK besikreipiantis pareiškėjas pateikti negali (pažymos 8.8 punktas). Kam, jog galėtų priimti galutinę, išsamią ir teisingą išvadą, CDMEK turi atlikti kompleksinę dokumentų analizę. Iš to seka, kad Komisijos veiksmai, kai dėl informacijos apie Pareiškėjos sveikatos būklę ir kitų medicinos dokumentų pateikimo buvo kreiptasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigas (pažymos 8.8 ir 9.3 punktai), vertintini kaip reikalingos informacijos rinkimas ir nelaikytini tendencingu profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros vilkinimu.

Taip pat būtina pažymėti, kad, remiantis skundo tyrimo metu surinkta medžiaga, konstatuotina, jog Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūra iš dalies užsitęsė ir dėl pačios Pareiškėjos veiksmų, kai ji kategoriškai atsisakė duoti sutikimą dėl savo medicininių dokumentų iš sveikatos priežiūros įstaigų išdavimo (pažymos 9.3 punktas). Nors Pareiškėja tokį savo sprendimą grindė galimu jos, kaip pacientės, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą pažeidimu, tačiau, Seimo kontrolieriaus nuomone, šis Pareiškėjos nuogastavimas nebuvo niekuo pagrįstas, nes CDMEK Nuostatų 5 punkte (pažymos 11.2 punktas) įsakmiai įtvirtinta nuostata apie tokios informacijos konfidencialumą. Todėl konstatuoti, kad Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūra užsitęsė išimtinai dėl CDMEK veiksmų, Seimo kontrolieriaus įsitikinimu, nėra pagrindo;

13.5. kaip akivaizdų bylos Nr. [...] vilkinimo faktą Pareiškėja skunde nurodė CDMEK nesikreipus į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių dėl papildomos informacijos pateikimo (pažymos 8.12 punktas). Tačiau pažymėtina, kad Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos skyriaus 2015-11-26 raštas Nr. SD-3-14485 buvo pridėtas prie profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumo bylos Nr. [...] ir jis buvo įvertintas. Šiuo atveju svarbu tai, jog CDMEK Nuostatų 9.5 punkte bei Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų 35 punkte (pažymos 11.1 ir 11.2 punktai) yra numatyta **CDMEK teisė, bet ne pareiga**, kreiptis į Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių tik tuo atveju, kai profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu CDMEK nustato esant poreikį gauti papildomą informaciją iš Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus. Remiantis CDMEK paaiškinimais ir 2017-03-09 priimta išvada dėl Pareiškėjos ligos diagnozės pagrįstumo (pažymos 8.12 ir 8.14 punktai), papildyti 2015-11-11 profesinės ligos priežasčių tyrimo akto Nr. S-231 priežasčių nebuvo, todėl CDMEK dėl papildomos informacijos į Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Klaipėdos skyrių nesikreipė;

13.6. vertinant bylos Nr. [...] nagrinėjimo sustabdymo faktines aplinkybes, pažymėtina, kad CDMEK Seimo kontrolieriui nurodė **nebuvo** Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros sustabdymo (pažymos 8.10 punktas). Seimo kontrolierius pabrėžia, kad Komisija pateikė klaidinančią informaciją, nes Ministerijos paaiškinime Seimo kontrolieriui nurodyta, jog laikinas Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros sustabdymas **buvo**. Šis faktas patvirtinamas CDMEK posėdžio protokole 2016-09-30/Nr. 8 (pažymos 9.2 punktas) ir CDMEK 2016-10-21 rašte Nr. 3EK(13.5)-738 Klaipėdos miesto apylinkės teismui (pažymos 8.9 punktas).

Pažymėtina, kad galimas skundo nagrinėjimo CDMEK sustabdymas yra aptartas CDMEK Nuostatų 25 punkte (pažymos 11.2 punktas), numatant, kad laikinas skundo nagrinėjimas gali būti sustabdomas pareiškėjo rašytiniu motyvuotu prašymu. Kito pagrindo sustabdyti bylos nagrinėjimą CDMEK Nuostatuose nėra numatyta. Nors Komisija savo paaiškinimuose teigė, jog bylos Nr. [...] nagrinėjimas nebuvo stabdomas, tačiau tyrimo metu gauti dokumentai patvirtino tokio fakto buvimą. Pabrėžtina, jog tyrimo metu nebuvo nustatyta, kad UAB „A“ būtų pateikusi Komisijai prašymą dėl bylos nagrinėjimo sustabdymo, o sprendimą dėl bylos sustabdymo CDMEK priėmė savo iniciatyva, argumentuodama poreikiu gauti B medicininius dokumentus tolesniam bylos nagrinėjimui. Šios aplinkybės rodo, kad tiek faktinio poreikio, tiek teisinio pagrindo stabdyti bylos Nr. [...] nagrinėjimą nebuvo. Tyrimo metu surinkus informaciją buvo patvirtina ir tai, kad pats bylos Nr. [...] sustabdymas buvo labiau formalus nei realus, nes sekantis CDMEK posėdis įvyko jau 2016-10-21 ir CDMEK dar negavus visų reikiamų Pareiškėjos medicininių dokumentų.

Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį, kad nors nagrinėjamu atveju negalima konstatuoti buvus realų bylos nagrinėjimo sustabdymą, tačiau šis atvejis atskleidė, kad nėra aptartos ir CDMEK Nuostatuose įtvirtintos darbdavio ir darbuotojo informavimo apie bylos nagrinėjimo sustabdymą bei apie sustabdytos bylos atnaujinimą tvarkos. Šiems niuansams esant neaptartiems, Seimo kontrolieriaus nuomone, nėra užtikrinama profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūroje dalyvaujančių asmenų teisė žinoti apie bylos nagrinėjimo eigą, ir tai gali būti pagrindas vėliau kvestionuoti CDMEK priimtos išvados dėl profesinio susirgimo pagrįstumo arba nepagrįstumo teisėtumą. Įvertinus tai, Seimo kontrolierius mano esant būtina Centrinės darbo medicinos ekspertų

komisijos nuostatuose aiškiai apibrėžti darbdavio ir darbuotojo informavimo apie bylos sustabdymą arba jos atnaujinimą tvarką.

14. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, darytinos šios išvados:

14.1. nors atliekant tyrimą (šios pažymos 13.2 ir 13.3 punktai) prieita išvados, kad, remiantis Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu galiojusiomis teisės aktų nuostatomis, **nėra pagrindo konstatuoti CDMEK vilkinus Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūrą**, tačiau Seimo kontrolierius akcentuoja, jog CDMEK Nuostatų V skyriuje nustatyta CDMEK darbo organizavimo, informacijos suinteresuotiems asmenims teikimo ir sprendimų įforminimo tvarka nėra pakankamai išsami bei užtikrinanti sklandų Komisijos darbą. Manytina, kad dėl nepakankamo darbo tvarkos detalizavimo į CDMEK besikreipiantiems asmenims gali kilti neaiškumų, ką rodo ir nagrinėjamas Pareiškėjos aprašytas atvejis. Seimo kontrolieriaus nuomone, CDMEK, kaip viešojo administravimo funkcijas įgyvendinantis subjektas, privalo užtikrinti, kad jos vykdoma veikla ir įgyvendinamos procedūros būtų aiškios besikreipiantiems asmenims, užtikrintų jiems tinkamą jų teisių įgyvendinimą. Šiuo metu esantis nustatytas teisinis reglamentavimas sąlygoja kvestionuotinių CDMEK veiksmų (neveikimo) atsiradimą;

14.2. CDMEK Nuostatų 24 punkte esant įtvirtintą, kad Komisija išnagrinėja skundą ir priima sprendimą ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo skundo ir visų dokumentų bei informacijos, reikalingų sprendimui priimti, gavimo dienos (pažymos 11.2 punktas), pabrėžtina, jog paskutinį kartą dėl reikiamų dokumentų gavimo Komisija kreipėsi 2016-11-21 raštu, o prašyti medicininiai dokumentai buvo gauti 2016-12-02 (pažymos 9.3 punktas). CDMEK posėdis, kuriame buvo išanalizuota visa Komisijos turima medžiaga ir priimtas sprendimas surašyti CDMEK išvadą, įvyko 2017-02-23. Tuo remdamasis Seimo kontrolierius konstatuoja, jog **CDMEK išvadą dėl Pareiškėjos profesinės ligos diagnozės pagrįstumo surašė praleidusi 2 mėnesių terminą nuo visos reikiamos informacijos bei dokumentų surinkimo ir tuo pažeidė Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų 24 punkte įtvirtintą nuostatą**;

14.3. Seimo kontrolierius akcentuoja, jog, remiantis bendraisiais informacijos teikimo principais, viešojo administravimo subjekto teikiama informacija privalo būti tiksli ir išsami. Tačiau tyrimo metu nustatyta, kad CDMEK suinteresuotiems asmenims nepateikė visos ir tikslios informacijos, o Seimo kontrolieriui pateiktuose paaiškinimuose dėl bylos Nr. [...] nagrinėjimo stabdymo ir Komisijos posėdžių protokolų pateikimo (pažymos 8.10 ir 8.11 punktai) nurodė netikslią informaciją. Tai, Seimo kontrolieriaus įsitikinimu, netoleruotina, nes tokiu būdu **CDMEK ne tik pateikė klaidinančią informaciją, bet ir sudarė prielaidas suabejoti šios Komisijos veikla**. Tokie CDMEK veiksmai, nors šiuo konkrečiu atveju ir nesukėlę teisinių pasekmių, gali sąlygoti Komisijos veiksmų teisėtumo kvestionavimą, todėl privalo būti užtikrinta, kad ateityje panašūs atvejai nepasikartotų.

15. Atsižvelgiant į tai, kad CDMEK išvada dėl Pareiškėjos profesinės ligos diagnozės pagrįstumo buvo surašyta praleidus *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatuose* nustatytą terminą, Pareiškėjos skundo dalis dėl CDMEK veiksmų (neveikimo) galimai vilkinant bylos nagrinėjimą pripažintina pagrįsta.

***Dėl CDMEK pareigūnų veiksmų (neveikimo),
neteikiant Pareiškėjai informacijos bei dokumentų***

16. Pareiškėjai skundžiant CDMEK veiksmus (neveikimą), kad jai nebuvo pateikti visi profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu CDMEK gauti dokumentai ir informacija, Seimo kontrolierius akcentuoja, jog tam tikrų dokumentų nepateikimo Pareiškėjai faktas tyrimo metu buvo patvirtintas (pažymos 8.6, 8.9, 8.11 punktai).

Atkreiptinas dėmesys, kad CDMEK Nuostatuose nėra reglamentuota informacijos ar dokumentų, susijusių su profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūra, pateikimo darbuotojui,

darbdaviui arba kitų institucijų atstovams tvarka. Kaip jau nurodyta pirmiau (pažymos 13.3 punktas), vienintelis aptartas atvejis yra susijęs su informacijos apie CDMEK šaukiamo posėdžio datą, laiką ir vietą pateikimas. Remiantis Komisijos paaikškinimu Seimo kontrolieriui, suinteresuoti asmenys su jais dominančiais dokumentais turi teisę susipažinti atvykę į CDMEK arba pateikę šiai Komisijai prašymą raštu, nurodant, kokius konkrečiai dokumentus (jų kopijas) besikreipiantis asmuo siekia gauti (pažymos 8.13 punktas). Pastebėtina, kad CDMEK nenurodė, kokiame teisės akte tokia dokumentų gavimo iš Komisijos tvarka yra nustatyta.

Remiantis galiojančiu teisiniu reglamentavimu (pažymos 10.2 ir 11 punktai) ir jame apibrėžta CDMEK kompetencija, Seimo kontrolierius pabrėžia, kad Komisija yra **speciali ekspertinė institucija**, sprendžianti ginčytinus klausimus, susijusius su profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumu. Kadangi veiklos forma yra posėdžiai, CDMEK Nuostatuose reglamentuota tam tikra CDMEK darbo organizavimo bei sprendimų įforminimo tvarka. Pažymėtina, kad profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumo arba nepagrįstumo klausimus Komisijos nariai vertina kaip ekspertai, remdamiesi *Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatais, Profesinių ligų nustatymo kriterijais* (pažymos 11.1 punktas) ir kitais teisės aktais, kuriuose apibrėžiamas priežastinis ryšys tarp veikiančių (veikusių) kenksmingų darbo aplinkos veiksnių ir jų sukeliamų ligų. Profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu esminiai CDMEK analizuojami ir vertintini dokumentai yra profesinės ligos priežasčių tyrimo aktas, profesinės ligos patvirtinimo aktas bei kiti su asmens sveikatos būkle susiję medicininiai dokumentai, gauti iš sveikatos priežiūros įstaigų. Iš to seka, kad CDMEK profesinės ligos diagnozės pagrįstumo arba nepagrįstumo išvada yra priimama medicininių dokumentų pagrindu, kurie dažniausiai gaunami Komisijos pareikalavimu iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų. CDMEK Nuostatų 9.2 punkte (pažymos 11.2 punktas) taip pat įtvirtinta Komisijos teisė priimti sprendimą nedalyvaujant darbuotojui ir darbdaviui, t. y. numatyta, kad CDMEK savo sprendimą gali priimti remdamasi ir vien rašytiniais profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu surinktais dokumentais. Be to, kaip jau buvo nurodyta, vienintelis CDMEK Nuostatų 18.5 punkte nustatytas pagrindas raštu informuoti darbuotoją arba jo atstovą ir darbdavį, kurio įmonėje buvo atliekamas profesinių ligų priežasčių tyrimas, yra informacijos apie šaukiamo CDMEK posėdžio datą, laiką ir vietą pateikimas (pažymos 11.2 punktas). Visa tai sąlygoja išvadą, jog CDMEK, atsižvelgiant į jos veiklos specifiką vertinant profesinės ligos nustatymo pagrįstumą, darbuotojui ir darbdaviui privalo pateikti tik informaciją apie bylos nagrinėjimo laiką bei eigą.

Remiantis pirmiau išvardintais pagrindais, nėra aišku, ar CDMEK yra įpareigota suinteresuotiems asmenims pateikti visą surinktą informaciją ir dokumentus, susijusius su profesinio susirgimo pagrįstumo nustatymo procesu, ar vis dėlto tokios pareigos neturi. Nors manytina, kad profesinio susirgimo pagrįstumo nustatymo procesu suinteresuoti asmenys turi teisę gauti informaciją ir dokumentus, susijusius su CDMEK nagrinėjamu skundu, tačiau, nesant aiškaus teisinio reglamentavimo dėl dokumentų suinteresuotiems asmenims teikimo tvarkos, negalima vienareikšmiškai konstatuoti, jog Komisija privalo visą bylos medžiagą teikti (siųsti) darbdaviui arba darbuotojui be atskiro ir konkretaus jų prašymo.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Seimo kontrolierius daro išvadą, jog, nesant išsamiai aptartos ir teisės aktuose įtvirtintos CDMEK dokumentų bei informacijos teikimo suinteresuotiems asmenims tvarkos, negalima konstatuoti Pareiškėjos atveju buvus CDMEK neveikimą šiuo aspektu. Tačiau įvertinęs aptartus trūkumus, Seimo kontrolierius mano esant būtinybę tobulinti *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatus*, aiškiau arba (ir) išsamiau reglamentuojant dokumentų ir informacijos teikimą profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, bei *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų* 38 punktu, numatančiu, kad sprendimą dėl CDMEK Nuostatų priima sveikatos apsaugos ministras (pažymos 11.2 punktas), Seimo kontrolierius konstatuoja esant tikslinga, jog LR sveikatos apsaugos ministerijoje būtų apsvaustytas *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų* pakeitimo arba kitokio teisinio reglamentavimo nustatymo klausimas, aiškiai apibrėžiant CDMEK dokumentų ir informacijos teikimo suinteresuotiems asmenims profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros metu atvejus. Todėl, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo nuostatomis (šios

pažymos 10.1 punktą), numatančiomis, jog padarius išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje, šios Pareiškėjos skundo dalies tyrimas nutraukiamas.

***Dėl CDMEK nušalinimo ir darbdavio skundo
dėl profesinio susirgimo nustatymo pagrįstumo palikimo nenagrinėtu***

17. Kaip nustatyta iš Pareiškėjos skundo turinio (pažymos 2 punktą su papunkčiais), kreipdamasi į Seimo kontrolierių Pareiškėja siekė, kad profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūra būtų nutraukta arba kuo greičiau baigta. Taip pat pastebėtina, kad Pareiškėjos išdėstytas prašymas dėl CDMEK pirmininko ir kitų narių nušalinimo buvo susijęs su siekiu dėl greitesnio profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūros įvykdymu.

Skundo tyrimo metu gavus paaiškinimus ir CDMEK išvadą dėl Pareiškėjos profesinės ligos diagnozės pagrįstumo buvo patvirtinta informacija, jog Pareiškėjos profesinės ligos pagrįstumo nustatymo procedūra yra baigta ir priimta Pareiškėjai palanki išvada (pažymos 8.14 punktą).

Seimo kontrolierius pažymi, jog Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje (pažymos 10.1 punktą) yra įtvirtinta nuostata, kad skundo tyrimas gali būti nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia.

Atsižvelgiant į tai, jog aplinkybės, susijusios su Pareiškėjos skunde išdėstyta problema, yra išnykusios, taikytina pirmiau nurodyta Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalies nuostata – šios Pareiškėjos skundo dalies tyrimas nutraukiamas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

18. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalį dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos veiksmų (neveikimo), galimai vilkinant bylos nagrinėjimą, pripažinti pagrįsta.

19. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalies dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), neteikiant X informacijos bei dokumentų, tyrimą nutraukti.

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalies dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nušalinimo ir darbdavio skundo dėl profesinio susirgimo nustatymo pagrįstumo palikimo nenagrinėtu tyrimą nutraukti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

21. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius **Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos pirmininkui Vidmantui Januškevičiui** rekomenduoja atkreipti dėmesį į šios pažymos 13.6, 14.2 ir 14.3 punktuose prieitas išvadas ir išdėstytas pastabas bei užtikrinti, kad ateityje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisija:

21.1. nagrinėdama profesinės ligos diagnozės nustatymo / nenustatymo pagrįstumo klausimą, nepažeistų *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų* 24 punkte įtvirtinto termino sprendimui priimti;

21.2. pareiškėjams ir Seimo kontrolieriui teiktą informaciją būdama tikra dėl jos teisingumo ir tikslumo (informacija nebūtų klaidinanti).

22. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius **Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui Aurelijui Verygai** rekomenduoja:

atsižvelgti į šios pažymos 14.1 papunktyje ir 16 punkte išdėstytas pastabas, tačiau jomis neapsiribojant, spręsti klausimą dėl *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų* pakeitimo arba papildymo, išsamiau ir aiškiau reglamentuojant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos darbo organizavimo tvarką ir dokumentų bei informacijos teikimo procedūras, pavedant atsakingiems Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos tarnautojams parengti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo dėl *Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų* pakeitimo projektą.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierių prašytume informuoti **iki 2017-06-30**.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas